

Realizace jednotlivých okruhů průřezového tématu **Multikulturní výchova** v jednotlivých ročnících a předmětech

Tématické okruhy průřezového tématu	Ročník								
	1.stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	Čj, Hv	Čj, Hv	Čj	Čj			Vkz		Vkz
Lidské vztahy	Čj	Čj	Čj,	Čj	Čj			Osv	Vkz, Vv
Etnický původ	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv			Osv	
Multikulturalita					Aj		Aj		Čj, Vv
Princip sociálního smíru a solidarity				VI		Vkz		Ov	

Realizace jednotlivých okruhů průřezového tématu **Výchova demokratického občana** v jednotlivých ročnících a předmětech

Tématické okruhy průřezového tématu	Ročník								
	1.stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola				Přír.	Přír.	Vkz, Ov	Ov		
Občan, občanská společnost a stát				VI			Ov	Ov,	Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VI	Ov			D
Formy participace občanů v politickém životě				VI		D		Ov	

Realizace jednotlivých okruhů průřezového tématu **Enviromentální výchova** v jednotlivých ročnících a předmětech

Tématické okruhy průřezového tématu	Ročník								
	1.stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy			Prv	Přír.	Přír.	Z	Př		Z
Základní podmínky života	Hv			Přír.	Přír.		Př	Ch, Z	Př, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prv	Přír.	Přír.	Z,			Z,
Vztah člověka k prostředí	Prv	Prv	Prv		Přír.		Vkz	Z	Z

Realizace jednotlivých okruhů průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
v jednotlivých ročnících a předmětech

Tématické okruhy průřezového tématu	Ročník								
	1.stupeň				2. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Hv		Hv	Hv	Vl, Hv		Ov		Ov
Objevujeme Evropu a svět					Aj		Z	Aj	Ov, Aj
Jsme Evropané				Aj	Vl.,Aj	D,Aj	Aj		Ov

Realizace jednotlivých okruhů průřezového tématu **Mediální výchova** v jednotlivých ročnících a předmětech

Tématické okruhy průřezového tématu	Ročník								
	1.stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj				Čj	Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Čj	Čj	Čj		Ov	Čj	Vkz
Stavba mediálních sdělení				Čj	Čj	Za	Za,		Čj
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj	Čj			Čj	
Fungování a vliv médií ve společnosti				Inf	Inf	Vkz	Ov		Ov

Tvorba mediálního sdělení					Inf	Čj, Inf	Za		
Práce v realizačním týmu					Inf	Inf			

Realizace průřezových témat

Průřezová témata jsou propojena se vzdělávacím obsahem jednotlivých vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole. Zahrnují všechny klíčové kompetence. Obsah tematického okruhu je součástí učebních osnov, respektive vzdělávacího obsahu konkrétního vyučovacího předmětu.

Průřezová témata a jejich tematické okruhy jsou zaznamenány v tabulkách učebních osnov. Učitelé vyučování organizují tak, aby došlo k co nejaktivnějšímu zapojení žáků do procesu učení. Volí nejefektivnější metody a formy práce, vhodně žáky motivují a vtahují žáka do maximální spoluúčasti na učení.

Průřezová témata jsou realizována formou projektů, projektových hodin, besed, exkurzí, výletů, návštěv divadel a muzeí, videoprojekcí, setkání s význačnými osobnostmi.

Hodnocení znalostí, vědomostí a schopností žáka vztahujících se k problematice průřezového tématu je součástí hodnocení vyučovacího předmětu.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je realizován jako samostatný předmět. Uskutečňuje se prostřednictvím zážitkových her, cvičení, řešení reálných i modelových situací a diskuzí.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: PRŮŘEZOVÉ TÉMA

Samostatný předmět: Osobnostně sociální výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován v 5.a 8 . ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, v učebně hudební výchovy nebo ve školní družině.

Smyslem předmětu je pomáhat každému žákovi utvářet si životní dovednosti jako samostatnost, schopnost rozhodovat se, spolupracovat s druhými, poznávat lidi, odmítat manipulaci. Specifikou je, že se žáci učí dovednostem sami na sobě, na konkrétní žákovské skupině a učivem se stávají běžné situace každodenního života. Každý žák si sám hledá cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie a jsou využívány následující postupy.

Kompetence k učení

- motivujeme žáky, aby na základě vlastního sebepoznání dokázali odhadnout a zvolit vhodné způsoby učení, které budou používat
- vedeme žáky ke schopnosti propojovat získané zkušenosti a na základě toho se lépe orientovat v kolektivu i v sobě samém
- plánujeme, jak by si mohli žáci zdokonalit své učení, aby žáci mohli určit překážky, které mu brání v učení
- nabízíme porovnávání a pozorování svých výsledků, na základě kterých žáci dokážou vyvodit závěry pro svoji budoucnost

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace ve škole i mimo ni a motivujeme k přemýšlení o nich
- motivujeme k naplánování a promyšlení způsobů řešení problému, aby k tomu dokázali využít vlastní úsudek
- vedeme k samostatnému řešení problému a volíme vhodné způsoby řešení

- nabízíme vhodnou aplikaci znalostí a dovedností při řešení problémových situací
- snažíme se o to, aby si žák uvědomil zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotil

Kompetence komunikativní

- nutíme žáky k formulování a vyjádření myšlenek v logickém sledu a vystižně
- snažíme se, aby žáci poslouchali promluvy ostatních, vhodně na ně reagovali a argumentovali
- zadáváme úkoly, v kterých porozumí běžně užívaným gestům, zvukům a způsobům chování, přemýšleli o nich a využívali je ve svém chování

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci ve skupině
- motivujeme žáky k tomu, aby dokázali přijmout novou roli ve skupině
- přispíváme k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- klademe důraz na respektování názorů ostatních
- předkládáme modelové situace, aby žáci dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
-

Kompetence občanské

- klademe důraz na respektování přesvědčení druhých
- klademe důraz na schopnost vcítit se do situace ostatních
- zadáváme úkoly, kde žáci odmítají útlak, hrubé zacházení a dokáží se proti němu postavit
- vedeme žáky k zodpovědné pomoci v krizových situacích

Kompetence pracovní

- zařazujeme problémy, kde žáci využívají získané zkušenosti v běžném životě
- klademe důraz na to, aby žáci dokázali činit zodpovědná rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření

- předkládáme modelové situace, kde žáci pochopí podstatu, cíl a riziko podnikání a rozvíjí své podnikatelské myšlení

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: PRŮŘEZOVÉ TÉMA

Samostatný předmět: Osobnostně sociální výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

Osobnostní rozvoj

- žák porozumí sobě samému a druhým
- zvládá vlastní chování

Sociální rozvoj

- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace
- rozvíjí základní návyky pro spolupráci
- zná základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací
- respektuje dovednosti týkající se duševní hygieny
- utváří pozitivní postoj k sobě samému i druhým
- uvědomuje si hodnoty spolupráce a pomoci

Morální rozvoj

- chápe hodnoty ostatních lidí a respektuje rozdílné přístupy k řešení problémů
- uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Dílčí výstupy

- žák dokáže pracovat se svým smyslovým vnímáním, pozorností a soustředěním
- zná metody zapamatování si a ostatní dovednosti důležité pro učení a studium
- dokáže řešit osobní problémy, porozumí sobě samému i druhým
- utváří si pozitivní vztah i postoje sobě samému i druhým
- chápe sebe jako zdroj informací o sobě a druhé jako zdroj informací o mě
- zvládá základní metody sebekontroly a sebeovládání

- reguluje vlastní jednání a prožívání
- organizuje vlastní volný čas
- plánuje učení a studium
- dokáže si stanovit osobní cíle a jednotlivé kroky k jejich dosažení
- zvládá stresové situace - rozumově zpracuje problém, uvolní se a relaxuje, dokáže efektivně komunikovat, hledá pomoc při potížích
- dokáže kreativně reagovat (pružnost nápadů, originality)
- je schopen věci vidět jinak, je citlivý a tvořivý v mezilidských vztazích

Učivo:

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností a poznávání

Sebepoznání a sebezpečí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Mezipředmětové vztahy:

Čj – rozvoj slovní zásoby pro vyjádření pocitů, zážitků

Vv – výtvarné techniky k vyjádření přání, pocitů, prezentace

Čsp – prostorové práce

VI – práva a povinnosti občanů, vhodné a nevhodné chování, kooperace mezi vrstevníky, vyslechnutí názoru druhých, obhájení vlastního názoru, umění připustit omyl

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: PRŮŘEZOVÉ TÉMA

Samostatný předmět: Osobnostně sociální výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy

Osobnostní rozvoj

- žák porozumí sobě samému a druhým
- zvládá vlastní chování

Sociální rozvoj

- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace
- rozvíjí základní návyky pro spolupráci
- zná základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací
- respektuje dovednosti týkající se duševní hygieny
- utváří pozitivní postoj k sobě samému i druhým
- uvědomuje si hodnoty spolupráce a pomoci

Morální rozvoj

- chápe hodnoty ostatních lidí a respektuje rozdílné přístupy k řešení problémů
- uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Dílčí výstupy

- žák dokáže pracovat se svým smyslovým vnímáním, pozorností a soustředěním
- zná metody zapamatování si a ostatní dovednosti důležité pro učení a studium
- dokáže řešit osobní problémy, porozumí sobě samému i druhým
- utváří si pozitivní vztah i postoje sobě samému i druhým
- chápe sebe jako zdroj informací o sobě a druhé jako zdroj informací o mě
- zvládá základní metody sebekontroly a sebeovládání

- reguluje vlastní jednání a prožívání
- organizuje vlastní volný čas
- plánuje učení a studium
- dokáže si stanovit osobní cíle a jednotlivé kroky k jejich dosažení
- zvládá stresové situace - rozumově zpracuje problém, uvolní se a relaxuje, dokáže efektivně komunikovat, hledá pomoc při potížích
- dokáže kreativně reagovat (pružnost nápadů, originality)
- je schopen věci vidět jinak, je citlivý a tvořivý v mezilidských vztazích

Učivo:

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností a poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Realizace jednotlivých okruhů průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova** v jednotlivých ročnících a předmětech

Tématické okruhy průřezového tématu	Ročník								
	1.stupeň				2. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání					Osv			Osv	
Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí					Osv			Osv	
Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace					Osv			Osv	
Osobnostní rozvoj - psychohygiena					Osv			Osv	

Osobnostní rozvoj - kreativita					Osv			Osv	
Sociální rozvoj – poznávání lidí					Osv			Osv	
Sociální rozvoj – mezilidské vztahy					Osv			Osv	
Sociální rozvoj – komunikace					Osv			Osv	
Sociální rozvoj – kooperace a kompetice					Osv			Osv	
Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti					Osv			Osv	
Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika					Osv			Osv	